

Dolní Žandov a okolí Zajímavosti Žandova a okolí

Manský Dvůr

První zmínka o Manském Dvoru je stará téměř tisíc let a je starší než o sousedním Žandovu či Boršegrýnu. Hovoří se o něm jako o součásti knížecí hraniční hradové oblasti. Je pravděpodobné, že spolu s tvrzí Amonsgrun, pozdějším Boršegrýnem a knížvartským hradištěm patřil do soustavy opevnění Českého knížectví, později království, jemuž vládli Přemyslovci.

Dvůr byl v 11. a 12. století postaven jako kamenný dvorec obehnaný vodním příkopem, který i dnes určitě najdete. Dvůr tak chránil knížecí cestu Kynžvartským pasem z Němec do Českých zemí. Později, když byl postaven hrad Boršegrýn, ztratil Manský Dvůr svůj vojenský význam a byl používán jako léno. Odtud i jeho název, německy Lehnhof. Tento statek byl bohatý a jeho součástí je i Černý rybník, ve kterém se v horkých letních měsících místní rádi ochladí.

Více o bájích a pokladech Manského Dvora najdete na www.marianskolazensko.info

Jak se žilo před 150 lety?

Manský Dvůr je krásnou ukázkou chebské lidové architektury 18. a 19. století. Kdybyste chtěli vidět, jak vypadala hrázdná vesnice, zajedte se podívat do nedaleké Salajny. Uvidíte tam několik krásných statků v klasickém rozložení chebského dvora. A jeden takový můžete navštívit v nedalekém Milíkově. Chebské muzeum tam spravuje hrázdný statek. Otevírací dobu si ověřte ještě před výletem.

Dančí obora – Salajna

Když pojedete z Dolního Žandova do Salajny, po pravé straně je malá dančí obora. Zde můžete přibrzdit, nebo se zastavit, vychutnat si krásu a klid přírody pod bájnou horou Dylení a kochat se pohledem na nádhernou zvěř.

O paní Holle

Na Kynžvartsku, ale také na Tepelsku a na Bezdrůžicku se věřilo, že za Osudových nocí, především na Tomášskou noc, se nesmí příst, jinak že se objeví přísná divá žena, kterou tu nazývali „paní Holle“. Tato krutá stařena zle potrestá každého provinilce. Zákaz předení se ten den všude dodržoval.

Žila jedna pilná děvečka, která si nevzpomněla na to, že je právě osudová Tomášská noc, a přišla na přástky s kolovrátkem. Divila se, kde jsou sousedky, neboť jizba byla prázdná. Řekla si, že děvčata přijdou později a začala sama pracovat. Náhle se otevřely dveře dokořán a v nich stála škaradě stařena HOLLE s družinou obávaných pomocnic. Děvče se velice leklo. Stařena jí nejprve rozbila kužel na předení a vytrhla len se slovy „Ty jsi předla v noci, ale ta patří jen mně! Za to budeš potrestána!“ Nyní se rozběhly k děvčeti bytosti, které stařenu doprovázely, rovněž zakrnělé škaradě ženy, a bičova-ly je metlami tak dlouho, až děvče upadlo v bezvědomí na podlahu. Když se probudilo, skláněly se nad ní její vylekané přítelkyně ze vsi.

Pramen Radiovka – Podlesí

I v okolí Žandova byli dříve lidé podnikaví. Když v minulosti viděli, jak se daří firmě pana Mattoniho v Karlových Varech a okolním lázeňským městům, chtěli to zkusit také. Jako nejchutnější z Žandovských pramenů je označována Radiovka z Podlesí. Ta byla ručně stáčená do lahví a kořmo vozena na železniční dráhu do Žandova. Vedle stáčírny také vyrostl menší dům, který sloužil jako kancelář místní firmy a ubytovna lázeňských hostů. Voda se však rychle kazila a hostů také moc nepřijíždělo, tak z podnikání nezbylo, krom vrtů, nic.

Co kdyby hořelo? To uvidíte v hasičském minimuzeu

V nedávné minulosti mívala každá obec sbor dobrovolných hasičů. Byla to nutnost a občané tak sami chránili svůj majetek. Dnes jsou v Podlesí dobrovolníci, hasičští nadšenci, kteří vybudovali minimuzeum. To je proslavené a můžete tam vidět historickou hasičskou stříkačku a další dříve používané hasičské vybavení.

Kvíz:

Jaké postavení měli páni z Manského Dvora?

1. sedláci
2. vazalové
3. královští úředníci

Kdy nesměly hospodyňky dle legendy příst len?

1. 7. března
2. 3. července
3. 21. prosince

Kde mělo Podlesí nejbližší lázeňskou konkurenci?

1. Lázně Kynžvat
2. Sibyllenbad
3. Františkovy Lázně

Odpovědi se dozvíte v plné verzi příběhů a legend na webu www.marianskolazensko.info

Doporučená místa k zastavení: : <https://mapy.cz/s/1fE5Z>

Manský Dvůr	50.0348986N, 12.5404697E
Radiovka v Podlesí	50.0499992N, 12.5653000E
Hasičské minimuzeum v Podlesí	50.0433233N, 12.5648961E
Dančí obora	50.0191178N, 12.5354461E
Salajna	50.0267706N, 12.5139275E
Muzeum Milíkov	50.0580044N, 12.5477944E

Tipy pro výlet: Pěkný výlet si užijete, když postupně projedete Manský Dvůr, Dolní Žandov, Salajnu, Milíkov a Podlesí. Všechna zmíněná místa jsou přístupná autem nebo na kole. Okružní trasa je dlouhá 20 km a je vhodná pro středně zdatné cyklisty. <https://mapy.cz/s/18Tcm>

Zdroj: Archiv Mariánskolázeňska, Hamelika RČ

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

www.marianskolazensko.info

Projekt byl realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj.